

FOA

FAGOGARBEJDE

FAGBLADET FOA ÅRHUS · NR. 2 JUNI 2015

Sektorårsmøder 2015 – side 11

RINGE VELFÆRD OVERRASKER MANGE

Læs artiklen side 4

Af Kirsten Normann Andersen, afdelingsformand

Syg og uden penge

Løst ansatte. Daglejere. Frie fugle.

Lønmodtagere uden fastansættelse har mange navne og senest har en engelsk arbejdsmarkedsforsker Guy Standing brugt udtrykket "prekariatet", fordi gruppen på flere måder står i en prekær, altså sårbar eller udsat, position.

I dette nummer af Fagbladet FOA Århus sætter vi fokus på et af de løst ansattes problemer, som er, at de kan have svært ved at opnå en økonomisk kompensation fra deres arbejdsgiver eller kommune, hvis de bliver syge. Det er naturligvis helt urimeligt.

Når en offentlig arbejdsgiver som AUH afløserkontoret/Vikar Region Midt mener, at en god drift af virksomheden kræver mange løst ansatte, så bør arbejdsgiveren og samfundet som helhed også have en forpligtelse overfor de løst ansatte. Der er jo tale om mennesker, der udfører et nødvendigt arbejde, og som betaler deres skat.

Men også på andre områder er de løst ansatte særligt udsatte. Dagpengereformen rammer gruppen hårdere end andre, fordi de løst ansatte typisk har færre arbejdstimer end de fastansatte. Og så bliver det sværere at honorere genoptjeningskravet på 1924 timer, som skal være samlet sammen indenfor tre år.

Den situation forstærker et pres, som de løst ansatte altid har mærket, men som nu bliver mere tydeligt: At selvom de i princippet er frie fugle, så er der selvfølgelig grænser for,

hvor ofte en løst ansat kan sige nej tak til en vagt, hvis vedkommende fortsat skal kunne regne med, at arbejdsgiveren vil spørge. Og i princippet ved en løst ansat jo aldrig, hvornår der kommer et nyt arbejdstilbud, og alene det presser folk til at acceptere de vagter, som arbejdsgiveren tilbyder. Når en dagpengereform gør det sværere at genoptjene dagpengere, så vokser det pres naturligvis.

Svært at sikre sig

Og de løst ansatte har svært ved at sikre sig økonomisk, så de har noget at stå imod med, hvis de kan se, at der kommer en periode, hvor de ikke vil blive tilbudt arbejde. Hvis løst ansatte i en sådan situation tager så mange vagter, at de arbejder mere end fuld tid, så skal de nemlig afspadsere timerne, før de kan få dagpenge. Det skyldes, at lønmodtagere skal afspadsere op til fem ugers overarbejde, hvis de har haft overarbejde i de tre måneder, der gik, før de meldte sig ledige.

Det er forståeligt, hvis nogle lønmodtagere føler sig tiltrukket af løse ansættelser, fordi de ønsker en større indflydelse på, hvornår de arbejder. Andre er måske løst ansatte, fordi de på den måde kan få en fod indenfor på arbejdsmarkedet. Men under alle omstændigheder er der stadig snævrere grænser for, hvor frie de "frie fugle" i virkeligheden er, og samtidig mangler de rettigheder, som de fastansatte har. Dette gælder ikke bare den økonomiske kompensation ved sygdom, men eksempelvis også hvis der sker fyringer på en arbejdsplads, fordi løst ansatte jo ikke bliver fyret, men bare ikke hyret.

.....
”I fagbevægelsen bør vi arbejde for flere faste jobs og samtidig arbejde for at sikre de løst ansatte flere rettigheder”
.....

På FOAs overenskomstområder arbejder løst ansatte især på sygehusene, i ældreplejen og på de pædagogiske arbejdspladser. Men løse ansættelser er også et udbredt fænomen andre steder, eksempelvis på det private område, hvor der de seneste år er blevet flere løst ansatte.

I fagbevægelsen bør vi arbejde for flere faste jobs og samtidig arbejde for at sikre de løst ansatte flere rettigheder. Det er nemlig farligt at arbejde uden sikkerhedsnet, og det vil i længden også undergrave de fastansattes forhold, hvis mange arbejder uden en række grundlæggende rettigheder.

FOA

FAGOGARBEJDE

FAGBLADET FOA ÅRHUS · NR. 2 JUNI 2015

- 2 / Leder
- 4 / Ringe velfærd overrasker mange
- 6 / Uretfærdigt og tilfældigt, hvem der kan få sygedagpenge
- 7 / Fakta: Løst ansatte, sygedagpenge og løn
- 7 / Folketingsmedlem vil ændre regler
- 8 / Chef: En fornuftig drift kræver løse ansættelser
- 9 / Løst ansatte står i en urimelig situation, når de bliver syge
- 10 / Sommertid er også ferietid
- 11 / Sektormøder 2015
- 12 / Medlemsarrangementer efterår 2015
- 18 / Arbejdspladsjubiler
- 19 / Seniorklubber

Kost- og servicesektoren:

husassistenter, daginstitutioner, højskoler, plejehjem, statsinstitutioner, sygehuse, kantinedelere, køkkenmedhjælpere, opsynsassistenter, rengøringsledere, ung i huset, serviceassistenter

Social- og sundhedssektoren:

beskæftigelsesvejledere, handicapbistandshjælpere, hjemmehjælpere, ledsagere, neurofysiologiske assistenter, plejere, plejehjemsassistenter, portørarbejdsledere, portører, serviceassistenter, social- og sundhedsassistenter, social- og sundhedshjælpere, social- og sundhedsledere, sygehjælpere, tilsynsførende assistenter, værkstedsassistenter, mammografiassistenter

Pædagogisk Sektor:

pædagogmedhjælpere, dagplejere, dagplejepædagoger, legepladsansatte, omsorgsmedhjælpere, pædagogiske konsulenter

Teknik- og servicesektoren:

arbejdsledere, badeassistenter/ tekniske servicemedarbejdere, biblioteks-, musikhus- og rådhusbetjente/tekniske servicemedarbejdere, brandberedskabspersonale, buschauffører, færgespersonale, idrætsassistenter/tekniske servicemedarbejdere, plejehjemspedeller/ tekniske servicemedarbejdere, skolebetjente/ tekniske serviceledere

FAGBLADET FOA ÅRHUS

Ansvarshavende redaktør:
Kirsten Normann Andersen
Oplag: 11.500
Grafisk produktion:
husetventure
Bureau 277
Skanderborgvej 277
8260 Viby J
Tlf. 86 28 35 55
Næste blad
Deadline: 10. september 2015
Udgivelsesdato: 8. oktober 2015

RINGE VELFÆRD OVERRASKER MANGE

Det danske velfærdssystem er under pres, og derfor har FOA lavet en velfærdstest. FOA Århus gik på gaden og stillede århusianerne fire spørgsmål, og alle var overraskede over, hvor meget velfærden egentlig skrander.

Antallet af ældre der har behov for pleje vokser, sundhedsvesenet er under pres og medarbejderne i børnehaverne løber hurtigere og hurtigere. Tre fakta der alle åbner op for spørgsmål, som de fleste vil blive overraskede over svarene på. Derfor har FOA lavet testen "Exit Velfærd", og svarene på spørgsmålene er ikke for sarte sjæle.

Spørgsmål 1:

Hvor mange børn må en medarbejder i børnehaven være alene med? 7, 12 eller ubegrænset?

FOA Århus gik på gaden og spurgte tilfældige århusianere, og svarene var meget blandede. De fleste mente 7 børn pr. medarbejder, færre mente 12 børn pr. medarbejder og det var kun meget få, der troede på, at en medarbejder må have ubegrænset antal børn at kigge efter, hvilket er det rigtige svar. Et svar der overraskede mange.

– Er det ubegrænset, hold da op, sagde dagplejer Gitte Holgersen fra Århus, og hun var ikke den eneste, der var forbløffet.

Gitte Holgersen, dagplejer, Århus

– Det er simpelthen ubegrænset. Nå for satan, sagde jurist Rasmus Madsen fra København mens salgsassistent Maibritt Hansen fra Århus udbrød:

– Nå. Som tidligere ansat i en børnehave, så synes jeg faktisk, at det er alt for voldsomt. Man kan ikke nå alt det, man skal nå.

Alle var enige om, at der skal gøres noget og det falder godt i tråd med den undersøgelse som FOA har fået lavet. Den viser nemlig, at 88 % mener, at der skal sættes en øvre grænse

for antallet af børn pr. medarbejder i landets daginstitutioner, og det er der mange gode grunde til.

Flere børn giver nemlig mindre trivsel, og det er dokumenteret, at en ændring af normeringen fra tre til fem 2½-4½-årige børn pr. medarbejder medførte flere adfærdsforstyrrelser og konflikter og resulterede i mindre trivsel blandt børnene. Desuden blev personalets sygefravær fordoblet, og i de dag-

institutioner, hvor personalenormeringen ligger i den lave ende, oplever de ansatte dobbelt så ofte, at omsorgen er utilstrækkelig.

Det er heller ikke usædvanligt, at en enkelt medarbejder er alene med børnene på stuen i en del af åbningstiden. Det gælder for 50 % af vuggestuerne og 72 % af børnehaverne, og et faktum som FOA Århus ofte hører om.

Af Peter Justesen

Spørgsmål 2:

Hvordan udviklede det samlede antal af hjemmehjælpstimer sig i perioden 2008-2013? Antallet var uændret, antallet faldt med 0,5 mio. timer eller antallet faldt med 5,5 mio?

– Jeg går ud fra, at antallet har været nogenlunde stabilt, sagde Rasmus Madsen og blev overrasket over det rigtige svar. – Er det minus 5,5 millioner timer. Hold da kæft. Og der er jo kun kommet flere ældre til, sagde han.

Siden 2008 er antallet af danskere over 65 år steget med næsten 147.000, mens antallet af hjemmehjælpstimer er faldet med 5,5 millioner timer.

– Det er jo trist, virkelig trist, sagde marketingmand Jens

Rasmus Madsen, jurist, København

Faglig aktion på gaden i Århus

Borgkvist fra Århus og blev suppleret af den nuværende dagplejer Gitte Holgersen.

– Hold da op. Jamen, jeg synes, det er vildt. Jeg ved ikke, hvad jeg skal gøre. Jeg har selv arbejdet inden for social- og sundhedsbranchen og er flygtet derfra, fordi jeg ikke kunne stå inde for mit arbejde.

Fodterapeut Ilse Tukjær fra Grenaa var også overrasket og tilføjede.

– Det virker jo fuldstændig fjollet, at man skal skære så meget ned i det her land. Man snakker kun om nedskæringer og nedskæringer. Man skal have fat i de multinationale selskaber og sørge for, at de betaler skat af det, de tjener herhjemme, sagde hun.

Selvom antallet af ældre altså har været stigende de sidste mange år, så er antallet af timer til hjælp faldet, og det mener de fleste, at vi skal gøre noget ved.

– Vi skal til at tænke os rigtig godt om, for vi skyder os selv i foden inden for både ældre- og børneområdet, sagde dagplejer Gitte Holgersen fra Århus.

Spørgsmål 3:

Hvor mange sosu'er i ældreplejen oplever mindst én gang om ugen, at de ikke har tid til at hjælpe de ældre på toiletet og derfor må give dem ble på? 6 %, 11 % eller 17 %?

De fleste var nu klar over, at rigets tilstand ikke er helt så god, og de gættede derfor på det rigtige svar 17 %.

– Ja, det synes vi er helt forskrækkeligt. Vi kan jo godt betale noget mere i skat, for jeg kan ikke se, hvor vi skal spare mere, sagde pensionist Inger Jepsen fra Vestjylland og blev suppleret af hendes mand Egon Jepsen. – Ja, vi kommer jo til det en gang.

– Det er grotesk. Jeg har selv været inden for branchen, så det er vildt, sagde dagplejer Gitte Holgersen fra Århus.

Undersøgelsen blev lavet i 2013 og viser, at ældre ofte må gå med ble for længe, fordi FOA-medlemmer ikke har tid til at skifte dem. I undersøgelsen svarer en ud af seks, at de en gang om ugen eller oftere oplever, at de ældre bliver udstyret med ble i stedet for at blive hjulpet på toiletet.

Spørgsmål 4:

Hvor mange danskere dør hvert år, fordi de smittes med en infektion, mens de er indlagt på sygehuset? 400, 1100 eller 3000?

Mange forventede, at tallet var forholdsvis lavt, og de fleste gættede på enten 400 eller 1100.

– Jeg vil håbe, at det kun er 400, men du vil sikkert fortælle mig, at det er højere end det, sagde marketingmand Jens Borgkvist fra Århus.

Egon og Inger Jepsen, Vestjylland

Sandheden er, at 3000 danskere hvert år dør af en infektion, mens de er indlagt på et sygehus.

– Er det det? 3000. Ja, det er for mange, sagde det ældre ægtepar Inger og Egon Jepsen fra Vestjylland.

– Altså, jeg er bange for, at det er 3000, sagde chauffør Poul Havshøj fra Hornslet og fortsatte, efter at han havde fået bekræftet tallet:

– Vi skal have nogle politikere på banen, der kan og vil bruge nogle flere penge på det her.

– 3000? Hold nu kæft, så er det godt, man er rask, udbrød salgsassistent Maibritt Hansen fra Århus og grinede ironisk. De fleste mente, at der skulle gøres noget drastisk, og den holdning falder også i tråd med FOAs undersøgelse. Den viser nemlig, at 78 % af danskerne mener, at der skal bruges flere penge på at forbedre hygiejne og rengøring på landets sygehuse. Et område der ofte er blevet beskåret gennem de sidste mange år.

Hvad mener du? Få flere informationer på www.detrigtigvalg.nu

VELFÆRD

URETFÆRDIGT OG TILFÆLDIGT, HVEM DER KAN FÅ SYGEDAGPENGE

Løst ansat social- og sundhedsassistent er utilfreds med, at hun og mange kollegaer ikke kan få sygedagpenge, når de er syge. Tillidsrepræsentanten er enig.

Selvi Özkan er social- og sundhedsassistent og er fast tilknyttet AUH afløserkontoret/Vikar Region Midt som tilmeldevikar, efter hun i mange år havde været i en fast stilling.

– Jeg er tiltrukket af friheden. Nu kan jeg i højere grad selv bestemme, hvornår jeg vil arbejde, fortæller social- og sundhedsassistenten, der gennemsnitligt har 3-5 vagter om ugen.

Selvi Özkan oplevede imidlertid en bagside ved den løse ansættelse, da hun i en måned lå syg med lungebetændelse. Hun kunne hverken få penge fra arbejdsgiver eller kommune, og det mener hun er helt urimeligt.

– Jeg betaler min skat med glæde, og så er det uretfærdigt, at jeg ikke kan få penge, når jeg mister en indtægt lige som andre kan, siger hun og fortæller, at hun til sidst i sit sygdomsforløb var så økonomisk presset, at hun forsøgte at gå syg på arbejde, men måtte opgive.

Selvi Özkan fortæller også, at hendes jobcenter ikke havde forklaret hende, at hun skulle være tilmeldt jobcentret aktivt for at kunne få sygedagpenge.

Hendes tillidsrepræsentant på AUH afløserkontoret/Vikar Region Midt, Lise Brandt Madsen, mener også, at Selvi Özkan har fået en urimelig behandling.

– Og hun er ikke den eneste; andre kollegaer har også fået afslag på sygedagpenge. Men samtidig er der andre kollegaer i tilsvarende situationer, der godt har kunnet få penge, fortæller tillidsrepræsentanten.

Hun oplever, at det er forskelligt om de kommunale sagsbehandlere følger en principafgørelse fra Ankestyrelsen, der i 2012 blandt andet fastslog, at løst ansatte skal været aktivt tilmeldt et jobcenter og søge supplerende dagpenge, når det er muligt, hvis de skal kunne modtage sygedagpenge. Det er altså ikke nok, at løst ansatte blot er

tilmeldt jobcentret passivt eller er medlemmer af en a-kasse.

.....
” Hun kunne hverken få penge fra arbejdsgiver eller kommune, og det mener hun er helt urimeligt.”
.....

– Men i praksis får mine kollegaer en forskellig behandling. Det hele virker meget tilfældigt og uretfærdigt, siger Lise Brandt Madsen.

Hun mener, at folketingspolitikkerne bør se på spørgsmålet om de løst ansattes ret til sygedagpenge.

– Løst ansatte har naturligvis også brug for et økonomisk sikkerhedsnet, når de bliver syge, understreger Lise Brandt Madsen.

Af Anders Schou

Selvi Özkan, social- og sundhedsassistent

Lise Brandt Madsen, tillidsrepræsentant

FAKTA: LØST ANSATTE, SYGEDAGPENGE OG LØN

Mange løst ansatte kan hverken få løn eller sygedagpenge, hvis de bliver syge.

Af Anders Schou

Det kan være svært for løst ansatte at få løn fra deres arbejdsgiver, hvis de bliver syge. For eksempel kan tilmeldevikarerne ved Århus Universitetshospital Afløserkontoret/Vikar Region Midt kun få fuld løn under sygdom, hvis de bliver syge under en påbegyndt vagt. I tilmeldevikarernes såkaldte tilknytningsbrev står:

”Ved sygdom betragtes ansættelsesforholdet som ophævet. Dog ydes fuld honorering i de tilfælde, hvor sygdommen indtræder efter, at tjenesten var påbegyndt, dog kun for den påbegyndte vagt.”

Andre løst ansatte, som ikke får løn i denne situation, giver sygedagpengeloven i stedet ret til sygedagpenge fra arbejdsgiveren.

Sygedagpengeloven giver også tilmeldevikarerne – og andre løst ansatte – ret til at få sygedagpenge fra deres arbejdsgiver, hvis de ”var på arbejde sidste arbejdsdag før første

fraværdsdag og skulle have været på arbejde den dag, hvor sygefraværet begynder.”

Arbejdsgivere skal dog kun betale sygedagpenge til ansatte, som har haft 74 timers arbejde indenfor de seneste 8 uger.

Sygedagpenge fra kommunen

Mange løst ansatte kan heller ikke få sygedagpenge fra kommunen, fordi det kræver, at de opfylder det såkaldte beskæftigelseskrav.

Dette krav kan opfyldes på flere måder, men for løst ansatte er det relevante krav, at de er tilmeldt jobcenteret aktivt og modtager supplerende dagpenge.

Mange løst ansatte oplever imidlertid, at de reelt er deltidsansatte og har en fast tilknytning til en arbejdsplads, og de vil derfor ikke stå yderligere til rådighed for arbejdsmarkedet. Dette betyder, at de ifølge Ankestyrelsen ikke er berettiget til sygedagpenge.

FOLKETINGSMEDLEM VIL ÆNDRE REGLER

SF's folketingsmedlem og arbejdsmarkedsordfører Eigil Andersen vil gerne forbedre de løst ansattes mulighed for sygedagpenge

Af Anders Schou

– Jeg kan sagtens forstå, hvis reglerne virker urimelige og tilfældige, siger SF's folketingsmedlem og arbejdsmarkedsordfører Eigil Andersen.

En løst ansat kan nemlig få penge fra sin arbejdsgiver, hvis den ansatte har været på arbejde dagen før sin fraværdsdag og skulle have været på arbejde på fraværdsdagen. Men er dagen før fraværdsdagen en fredag, så får den løst ansatte ingen penge, medmindre den løst ansatte møder på arbejde og går hjem. Den situation vil Eigil Andersen godt være med til at ændre.

– Reglen bør være, at arbejdsgivere altid skal betale sygedagpenge for vagter, som det kan dokumenteres, at de har hyret

en løst ansat til, hvis den løst ansatte bliver forhindret på grund af sygdom og indenfor otte uger har haft mindst 74 timers arbejde hos arbejdsgiveren, siger han.

På grund af folketingsvalget er lovgivningsarbejdet nu gået i stå, men Eigil Andersen lover at tage sagen op, hvis han bliver genvalgt.

Eigil Andersen, SF's folketingsmedlem

CHEF: EN FORNUFTIG DRIFT KRÆVER LØSE ANSÆTTELSER

Vikarbureauchef mener, at Afløserkontoret/Vikar Region Midt har brug for de løse tilmeldevikarer.

Af Anders Schou

AUH Afløserkontoret/Vikar Region Midt holder til på Aarhus Universitetshospital og skaffer vikarer både til hospitalets mange afdelinger og til Region Midtjyllands andre hospitaler og institutioner.

Kontoret har 22 fastansatte social- og sundhedsassistenter og sygehjælpere. Fra disse faggrupper er der desuden 240 løst tilknyttede, og heraf er omkring 80 faste tilmeldevikarer, der typisk gennemsnitligt har 3-4 vagter om ugen. Afløserkontoret/Vikar Region Midt har også et antal portører, serviceassistenter og servicemedarbejdere tilknyttet.

Antallet af vikararbejdstimer er ret stabilt, men alligevel mener vikarbureauchef Mona Rasmussen ikke, at AUH afløserkontoret/Vikar Region Midt kan omdanne de mange tilmeldevikartimer til faste stillinger.

– Det er meget forskellige hospitalsafdelinger og institutioner, der efterspørger meget forskellige kompetencer, og vagterne er typisk kortvarige og kommer med kort varsel. Og kravene til specielle kompetencer stiger hele tiden, så det er meget forskellige mennesker, der er brug for på forskellige tidspunkter, siger Mona Rasmussen.

Et spørgsmål om livsstil

Endelig mener hun, at det kan være svært at finde personer nok,

der både kan trives med mange forskellige arbejdspladser og med en fastansættelse.

– Det handler meget om personlighed og livsstil. Folk skal være meget mobile og fleksible, hvis de skal trives som vikarer, og den type vil gerne selv kunne sige til og fra, når de bliver tilbudt vagter, siger vikarbureauchefen.

Hun har oplevet, at et voksende antal tilmeldevikarer er kommet i klemme, fordi de har haft problemer med at få sygedagpenge fra deres kommune, når de er blevet syge. Men det problem har intet med AUH afløserkontoret/Vikar Region Midt at gøre, mener Mona Rasmussen.

– Det er hverken os eller tilmeldevikarerne, der har ændret praksis. Det er kommunerne, som har ændret holdning. Og vi oplever, at forskellige kommuner laver forskellige afgørelser og ovenikøbet, at forskellige områder i samme kommune træffer forskellige afgørelser, fortæller hun.

Mona Rasmussen, vikarbureauchef

LØST ANSATTE STÅR I EN URIMELIG SITUATION, NÅR DE BLIVER SYGE

FOA Århus næstformand Inge Jensen Pedersen mener, at enten skal arbejdsgiverne fastansætte flere eller også skal sygedagpengeloven ændres.

Af Anders Schou

– Det er urimeligt at løst ansatte i mange tilfælde hverken får løn eller sygedagpenge, hvis de går glip af en vagt, fordi de bliver syge, understreger Inge Jensen Pedersen.

Hvis en løst ansat ikke er tilmeldt jobcentret aktivt og eksempelvis må droppe fire vagter i træk tirsdag, onsdag, torsdag og fredag og ikke var på arbejde om mandagen, så får den løst ansatte ingen penge for de fire dage, hvor vedkommende har mistet en indtægt.

– Men den løst ansatte har jo så tilknytning til en arbejdsplads og havde lovning på arbejde, så det virker ikke fair, at en løst ansat modsat en fastansat ikke kan få nogen penge, siger Inge Jensen Pedersen.

Hun mener ikke, at de løst ansatte selv er skyld i problemet, fordi de kunne tilmelde sig jobcenteret, få supplerende dagpenge og så også være berettiget til sygedagpenge.

– For eksempel har tilmeldevikarerne ved AUH Afløserkontoret/Vikar Region Midt en tilknytning til en arbejdsplads, som de ofte er så glade for, at de ikke ønsker at få et andet arbejde. Og så er det svært at være aktivt arbejdssøgende og skulle stå til rådighed for arbejdsmarkedet, som man jo skal for at få supplerende dagpenge, forklarer Inge Jensen Pedersen.

Nogle skal være løse

Hun peger også på, at nogle mennesker skal arbejde som løst ansatte, når arbejdspladser som AUH Afløserkontoret/Vikar Region Midt kun vil fastansætte et fåtal. Her er kun omkring 20 medarbejdere fastansatte, mens omkring 80 fasttilknyttede tilkaldtevikarer hver har typisk 3-4 vagter om ugen, og afløserkontorets ledelse insisterer på, at det er den rigtige måde at drive den funktion på.

– Når arbejdsgivere – og her en offentlig – har den holdning, at de vil have løst ansatte, så må lovgivningen sikre, at den her lønmodtagergruppe lige som andre kan få en økonomisk kompensation, hvis de mister indtægter på grund af sygdom, understreger Inge Jensen Pedersen.

Hun mener, at det haster med at sikre de løst ansatte bedre, fordi mange arbejdsgivere foretrækker forskellige former for løse ansættelser og deltidsansættelser. Dette gælder også på det private område, hvor Jyllands-Posten 30. april kunne fortælle, at der siden efteråret 2011 ganske vist er oprettet 40.000 nye arbejdspladser, men at antallet af arbejdstimer samlet set samtidig er faldet.

– Logisk betyder det, at der er blevet flere deltidsjobs, og de er ofte løse ansættelser, siger Inge Jensen Pedersen.

Hun peger på, at lovgivningen kunne forpligte arbejdsgiverne mere overfor deres løst ansatte, så en arbejdsgiver eksempelvis skulle betale sygedagpenge, hvis arbejdsgiveren havde hyret en løst ansat til en vagt, som den løst ansatte så på grund af sygdom blev forhindret i at tage.

– Og hvis arbejdsgiverne fik flere forpligtelser overfor løst ansatte, så ville de måske også oprette flere faste stillinger, hvor folk jo har goder som fuld løn under sygdom, mener Inge Jensen Pedersen.

Hun synes også, at reglerne for sygedagpenge fra kommunen trænger til en gennemgang:

– Her kunne et bud på en ny regel være, at hvis man som vikar er berettiget til dagpenge, når man melder sig ledig, ja så er man også berettiget til sygedagpenge, når man melder sig syg, siger hun.

Inge Jensen Pedersen, afdelingsnæstformand

SOMMERTID ER OGSÅ FERIETID

Rundt omkring på de danske arbejdspladser er sommerferieplanerne nu hængt op.

På mange af FOAs arbejdsområder, kan det være lidt af et puslespil, at få enderne til at nå sammen, når den enkelte medarbejders ønske skal imødekommes. Hvor let eller svært det er at få planerne til at gå op, afhænger ofte af den lokale normering / bemanning, ligesom der er store forskelle på, hvor mange ferieaflysere der ansættes på de enkelte arbejdspladser.

Det er ikke alle medlemmer, som har lige godt styr på feriereglerne. Det mærker vi også i FOA Århus, når rigtig mange FOA medlemmer kontakter os for at få styr på reglerne. Men det er en rigtig god idé, at sætte sig ind i de mest elementære vilkår for ferieplanlægning og ferieafvikling. I det følgende gennemgår vi de mest almindelige spørgsmål.

Har du været timelønnet i optjeningsåret, så har du også fået et feriekort, som du skal bruge, når du holder ferie.

Hvordan aftales ferien?

Det er din arbejdsgiver / leder, som har ansvaret for ferieplanerne. Normalt vil din leder i januar / februar bede de ansatte om at fremsende ferieønsker. Lederen er forpligtet til at tage størst muligt hensyn til den enkelte ansattes ferieønsker, men lederen er også forpligtet til at sørge for, at arbejdspladsen er forsvarligt bemanded i ferien. En forsvarlig bemanning bør afspejle den bemanning, som normalt vurderes som den mindst mulige forsvarlige bemanning. Lederen skal også tage behørigt hensyn til den enkelte ansattes private situation. Har den ansatte eksempelvis skoleøgende børn, så skal der også tages hensyn til, at den ansatte kan holde sommerferie i skoleferieperioden. I den sidste ende, er det din leder, som bestemmer, hvornår du kan holde ferie.

Ferieplanlægning kan opleves som en konfliktfyldt og uretfærdig proces. Det er måske årsagen til, at nogle ledere forsøger sig med formelle / uformelle regler og procedurer. Sådanne regler kan eksempelvis handle om, at den ansattes ferie kun må belaste x antal arbejdsweekender, eller at den ansatte kun kan søge ferie i samlet set 2 uger i hovedferieperioden. Den slags regler er imidlertid ikke i overensstemmelse med ferieaftalen, som netop forudsætter, at der skal tages nødvendige individuelle hensyn.

Lederen kan også beslutte, at de ansatte selv skal aftale, hvem der skal have ferie på et tidspunkt, hvor der er flere der ønsker den samme ferie. Men det er og bliver lederens ansvar, at ferieplanen går op, og det kan være en konfliktfyldt affære, hvis de ansatte indbyrdes skal argumentere for, hvem der har det største behov for ferie på et givent tidspunkt.

Du skal kende hovedferiens placering med mindst 3 måneders varsel. Du skal kende restferiens placering med mindst 1 måneders varsel. Når ferien er placeret, så kan den ikke ændres inden for de gældende varslingsperioder, med mindre det sker efter aftale med dig. Aftalt ferie kan ikke inddrages (med mindre der opstår en katastrofesituation eller lignende). Der findes derfor heller ingen bestemmelser for, hvordan man erstatter inddraget ferie.

Af Kirsten Normann Andersen

Hvor meget ferie har jeg ret til?

Alle FOA medlemmer har ret til 6 ugers ferie.

Ferieåret begynder den 1. maj – og slutter den 30. april. Du har ret til 3 ugers sammenhængende ferie i hovedferieperioden fra 1. maj-30. september. De resterende 3 uger afholdes fra 1. oktober-30. april. Du har ret til at afvikle restferie i hele uger. Hovedferieperioden kan, hvis du ønsker det, opdeles, så du afholder 2 ugers sammenhængende ferie – og en uge på et andet tidspunkt. Restferieperioden kan, hvis du ønsker det, opdeles, så du afholder (noget af) ferien som enkelte dage. Du kan afvikle mere end 3 ugers ferie i hovedferieperioden, men det skal aftales med din arbejdsgiver. Har du ikke optjent feriepenge til ferieåret, så kan du vælge at lade være med at holde ferie (gælder dog ikke arbejdspladser, som holder lukket, og hvor alle ansatte derfor er varslet ferie på et bestemt tidspunkt).

Får jeg løn under ferien?

Har du været fastansat (månedslønnet) på din nuværende arbejdsplads i hele ferieoptjeningsåret (1. januar 2014-31. december 2014) – så har du ret til sædvanlig løn under din ferie. Har du skiftet arbejdsplads i 2014 – så har du modtaget et feriekort fra din tidligere arbejdsplads. Det fremgår af feriekortet, hvor meget ferie du har optjent, og hvor mange penge du har optjent pr. feriedag. Du skal bruge feriekortet, når du holder ferie, og de optjente feriepenge erstatter din løn. Har du skiftet arbejdssted indenfor samme arbejdsgiver – fx fra et lokalcenter til et andet, så får du dog fortsat ferie med løn.

Ferietimer eller feriedage?

Ferie(regnskabet) kan opgøres i timer eller i dage. Det er den lokale ledelse, som afgør, om man bruger den ene eller den anden metode. Men samlet set skal antallet af feriedage og antallet af optjente ferietimer gå op – og det kan være lidt af et regnestykke på arbejdspladser, hvor timetallet kan variere fra den ene arbejdsuge til den anden. Det er vigtigt, at du selv har styr på regnskabet, og er du i tvivl om, hvorvidt regnskabet er korrekt, så bør du bede din tillidsrepræsentant (eller FOA Århus) om hjælp.

Erstatningsferie ved sygdom

Man har krav på erstatningsferie, hvis man bliver syg under ferien. Det kræver dog, at man straks sygemelder sig, når man bliver syg. Arbejdsgiveren kan kræve dokumentation i form af en lægeerklæring.

De første fem sygedage betaler man selv, her kan man ikke få erstatningsferie. Hvis man således bliver syg med mindre end 5 feriedage tilbage af ferien, eller man kun er syg i 5 dage eller mindre, så kan man ikke få noget.

Er man sygemeldt, men bliver rask under ferien, så skal man raskmelde sig med det samme og man kan vælge at holde resten af ferien som planlagt. Hvis man har krav på noget erstatningsferie, så skal det aftales med arbejdsgiveren, om det kan ligge i forlængelse af den planlagte ferie, eller om der skal findes et andet tidspunkt. Det skal dog holdes indenfor samme ferieår – dvs. før 1. maj.

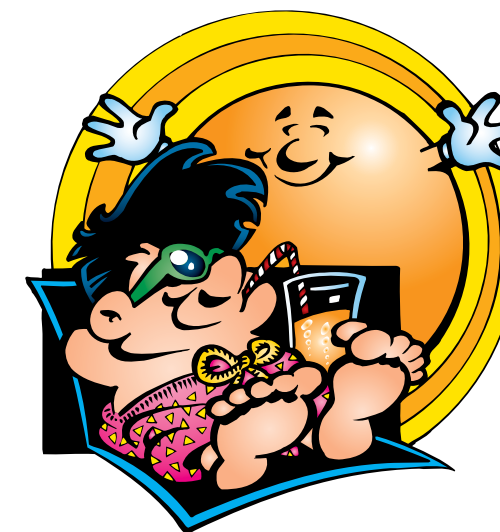
Er du sygemeldt inden ferien startes, har du dog krav på erstatningsfri uden at betale de 5 dage først. Bliver du rask

under ferien, skal du raskmelde dig og kan enten aftale med din leder, om du afholder resten af ferien eller møder på arbejde og holder erstatningsferie senere.

Vil du vide mere om ferie?

På afdelingens hjemmeside kan du finde en letlæselig KTO pjece, som gennemgår ferieaftalen. Er du i tvivl om reglerne, så kontakt din lokale tillidsrepræsentant eller kontakt afdelingen.

FOA Århus ønsker dig en god ferie.

Sektorårsmøder 2015

5. november holder Pædagogisk Sektor og Kost- og servicesektoren årsmøde

12. november holder Social- og sundhedssektoren og Teknik- og servicesektoren årsmøde

Dagsorden i henhold til lovene:

- Godkendelse af forretningsorden
- Godkendelse af dagsorden
- Beretning/fremtidig virksomhed
- Indkomne forslag
- Valg

Indsendelse af forslag til behandling på årsmøderne skal være afdelingen i hænde senest den 6. oktober til årsmøderne i Pædagogisk Sektor og Kost- og servicesektoren og den 13. oktober til årsmøderne i Social- og sundhedssektoren og Teknik- og servicesektoren.

Der er valg af sektorformænd i alle fire sektorer, kandidatforslag skal være afdelingen i hænde senest den 6. oktober for Pædagogisk Sektor og Kost- og servicesektoren og senest den 13. oktober for Social- og sundhedssektoren og Teknik- og servicesektoren.

Næste blad udkommer omkring den 8. oktober, hvor den endelige dagsorden, eventuelle årsmødetemaer og tilmeldingsfrister oplyses.

EFTERÅR 2015

Medlemsarrangementer efterår 2015

Velkommen til et aktivt efterår 2015 med bl.a. tre biografilm. På de næste sider finder du en række af afdelingens aktiviteter for andet halvår 2015.

Du kan også finde aktivitetsoversigten på afdelingens hjemmeside www.foa-aarhus.dk.

Vi fortsætter med "IT café", hvor du kan komme og få vejledning, hvis din PC, tablet eller mobil driller.

Herudover kan vi tilbyde foredrag med Kåre Quist, Hans Jørgen Bonnichsen, en aften om børneopdragelse, tre biografure og meget andet.

Kåre Quist

Hans Jørgen Bonnichsen

Tilmeldingskupon finder du her i bladet eller på hjemmesiden.

Arrangementerne er KUN for medlemmer af FOA Århus, medmindre andet er angivet under det enkelte arrangement.

God fornøjelse!
Med venlig hilsen
FOA Århus

Man er først tilmeldt arrangementet, når man får besked fra FOA Århus cirka 14 dage før arrangementet.

SMS-nyheder

FOA Århus har en SMS-service, som orienterer dig om nyheder og vigtige arrangementer. Send en SMS med teksten foaaarhus til 1919. Så er du tilmeldt.

Hvis du vil afmeldes, skriver du foaaarhus stop – og beskeden sendes igen til 1919.

FOA Cinema i Øst for Paradis "Idealisten"

"Idealisten" er en spændingsfilm om ét af de mest hemmeligholdte kapitler i det 20. århundredes danmarkshistorie og en fortælling om magt, idealisme og to mænds mod til at gå op mod systemet.

Vi befinder os i et af Danmarkshistoriens mest fascinerende kapitler. Tiden er skruet tilbage til den kolde krig, 1968, og scenen er den amerikanske militærbase Thule Air Base på Grønland. Et amerikansk B-52 bombefly, lastet med fire højeksplosive brintbomber, er netop styrtet ned på havisen nær Thule, og den diplomatiske forbindelse mellem USA og Danmark gløder.

Få dage senere meddeler såvel den danske som amerikanske regering, at ulykken er under kontrol og ikke giver anledning til bekymring – hverken i forhold til krænkelse af dansk suverænitet og atomvåbenpolitik eller radioaktiv strålingsfare. Hundredevis af danske thulearbejdere bliver indsat i den gigantiske oprydningsaktion, og efter otte måneder er samtlige spor af det knuste fly og den plutoniumsforurenede sne fjernet fra jordens overflade.

Sagen bliver afsluttet.

18 år senere, i 1986, bliver den unge radiojournalist, Poul Brink, opsøgt af den tidligere thulearbejder, Marius Schmidt, der hævder, at en kollegas mystiske hudlidelser skyldes oprydningsarbejdet. Poul er først skeptisk, men da det viser sig, at thulearbejdere over hele landet kæmper med samme lidelser og begynder at dø af kræft, bider han sig fast i sagen. Tavsheden er larmende, da Poul og Marius konfronterer de statslige instanser med deres mistanke, og de forstår snart, at de sidder med en højeksplosiv sag, der trækker tråde til landets mest magtfulde mænd og helt op til toppen af den amerikanske regering...

Premieredato: 9. april 2015

Tid og sted: Torsdag 24. september 2015 kl. 19.30 i biografen Øst for Paradis

Kursus nr. A 24

Man er velkommen til at tage en ledsager med (ved tilmelding skriver du "+ 1").

Tilmeldingsfrist:

Torsdag 10. september.

Tilmelding foregår efter 'først til mølle-princippet'.

"Jeg er stadig Alice"

Alice Howland er lingvistikprofessor, lykkeligt gift og har tre voksne børn med sin mand. Under en forelæsning begynder hun at glemme ord, og hun finder efterfølgende ud af, at hun viser tidlige tegn på Alzheimers.

Nu bliver både Alices familie og ikke mindst hendes selvforståelse prøvet til det yderste.

Premieredato:

5. marts 2015

Tid og sted: Tirsdag 20. oktober 2015 kl. 19.30 i biografen Øst for Paradis

Kursus nr. A 25

Man er velkommen til at tage en ledsager med (ved tilmelding skriver du "+ 1").

Tilmeldingsfrist:

Tirsdag 6. oktober

Tilmelding foregår efter 'først til mølle-princippet'.

"Mennesker bliver spist"

Herluf og Ingelises mangeårige ægteskab står i stampe, og mens de forbereder datteren Gittes tredje bryllup, indleder Ingelise en affære med en kollega. Samtidig opdager Herluf, at han er ved at blive senil, da han begår en utilgivelig fejl på bilværkstedet, hvor han arbejder. En skønne dag kommer Herluf slet ikke hjem, og så bliver Ingelise og familien urolige.

Premieredato:

26. februar 2015

Tid og sted: Mandag 16. november 2015 kl. 19.30 i biografen Øst for Paradis

Kursus nr. A 26

Man er velkommen til at tage en ledsager med (ved tilmelding skriver du "+ 1").

Tilmeldingsfrist:

Mandag 2. november
Tilmelding foregår efter 'først til mølle-princippet'

Kåre Quist

Fra skjult kamera til studievært
Kåre Quist fortæller om 12 farverige år som journalist på Operation X, Ekstra Bladet og Berlingske Tidende – og om jobbet som skærmtrøld på DR1.

Et tankevækkende foredrag – om alt det du aldrig ser, fordi det foregår i kulissen – og om hvad pokker man gør når øresneglen ikke virker midt i en live-udsendelse...

Hør også om,

– ... hvordan ministre, pressechefer og direktører forsøger at styre og påvirke studieværten før et live-interview. Kåre Quist fortæller om alt det, du IKKE ser på skærmen – hør de spørgsmål som aldrig blev stillet – og hvorfor de ikke blev stillet...

– ... hvordan Kåre Quist afslørede overborgmester Jens Kramer Mikkelsen, da han tog på ferie for de 50.000 kr., som han havde lovet de hjemløse – hør om afsløringen af lægen Søren Ventegodt og mange andre kontroversielle historier.

– ... de moralske overvejelser og risikoen ved at arbejde under cover. I et halvt år udgav Kåre Quist sig for at være alfons – med falsk navn og skjult kamera infiltrerede han kyniske menneskehandlere for TV2-programmet Operation X.

– ... hvordan det er at få stillet spørgsmålet 'Nu har du vel ikke skjult kamera på?' – når man lige præcis sidder over for en kynisk menneskehandler med skjult kamera tapet til ryggen?

Tid og sted:

Mandag 26. oktober 2015 kl. 19.00–(20.30) i FOA Århus.

Kursus nr. A 22

Tilmeldingsfrist: Mandag 12. oktober

Der er plads til max 150 deltagere – Tilmelding foregår efter 'først til mølle-princippet'.

Tilmelding

Denne kupon sendes til:

FOA Århus • Christian X's Vej 56-58 • 8260 Viby J.

Att.: TILMELDING

Arrangementets navn: _____

Arr.nr.: _____

Navn: _____

Cpr.nr.: _____

Tlf. privat: _____

Tlf. arbejde: _____

Hans Jørgen Bonnichsen

Rejseholdet og drabssagerne...

Hans Jørgen Bonnichsen er tidligere chefkriminalinspektør hos Rigspolitichefen og tidligere operativ chef for Politiets Efterretningstjeneste. Efter sin pensionering er han ofte brugt som kommentator og debattør i danske medier.

Foredraget er en barsk og realistisk beskrivelse af den alvorligste kriminelle handling drab, og om hvorledes rejseholdet arbejder med drabssagerne konkretiseres gennem beskrivelsen af efterforskningen i en konkret sag.

Hans Jørgen Bonnichsen

Tid og sted: Mandag 23. november 2015 kl. 19.00-ca. 21.00 i FOA Århus.
Kursus nr. A 27

Tilmeldingsfrist: Mandag 2. november
Der er plads til max 150 deltagere – Tilmelding foregår efter 'først til mølle-princippet'.

Kom med på rundvisning på Moesgaard Museum

Se nærmere på arkitekturen og hør om materialevalg, indretning og meget mere. Se udstillingerne og få de gode historier om bronzealderens mennesker, jernalderens sumpe og De døde liv og hør om tanker og idéer bag netop disse udstillinger.

En lille del af rundvisningen foregår udendørs.

Tid og sted: Onsdag 30. september 2015 kl. 19-ca.20.
Mødested og mødetid oplyses i brevet, som vi sender til dig med en endelig bekræftelse på din deltagelse.
Kursus nr. A 29

Tilmeldingsfrist: Mandag 14. september
Der er plads til max 40 personer. Rundvisningen vil foregå i 2 grupper alt efter antal deltagere. Tilmelding foregår efter 'først til mølle-princippet'.

Foto/mediaafdelingen: Moesgaard Museum

Opdragelse – en nødvendighed for overlevelse!

Foredrag ved Marie Kraul og Gerda Bruhn

Oplev et fagligt, men også humoristisk og provokerende foredrag, der henvender sig til forældre og fagfolk, der ønsker at høre om forventninger, krav og den hjemlige servicestandard sammen med brugbare handle-idéer.

Begrebet opdragelse har i mange år været et udskældt begreb. Vi brænder for, at opdragelse kommer til ære og værdighed igen. For uden opdragelse, svigter vi både vores børn og os selv.

Her er nogle af de få overskrifter, vi vil komme omkring i vores foredrag:

"Børn bør tie stille, når de voksne taler, sidde pænt ved bordet – eller børn bør have frie rammer i deres udvikling – eller måske noget midt imellem?"

"Kæft, trit og retning" – eller "forældre i nutid?"

"Eksperthjælp søges – eller kan selv?"

"Hvem sidder i familiens tronstol?"

"Ung pige søges – eller børn skal da arbejde?" Hvor meget skal børn hjælpe til – og ikke mindst hvordan får du dem til det?

Marie Kraul

Gerda Bruhn

Marie Kraul er journalist, forfatter og tidligere kommunikationsrådgiver i Børns Vilkår og Gerda Bruhn er sundhedsplejeske, sygeplejeske og har en diplomuddannelse i human ernæring system.

Tid og sted: Mandag 21. september 2015 kl. 19.00-(ca. 21.00) i FOA Århus.
Kursus nr. A 28

Tilmeldingsfrist: Mandag 7. september
Der er plads til max 150 deltagere – Tilmelding foregår efter 'først til mølle-princippet'.

Efterløn

Kom og få en gennemgang af reglerne på efterlønsområdet uanset om du er omfattet af de gamle regler eller af de nye regler, som trådte i kraft 1. januar 2012.

Eksempelvis:

- Hvornår kan jeg gå på efterløn og folkepension?
- Hvor meget af din pension skal trækkes fra din efterløn?
- Hvor meget kan jeg få i skattefri præmie?
- Hvad er et seniorjob – og er jeg berettiget til det?
- Og meget andet..

Oplægsholder: Merete Bitsch fra FOAs a-kasse

Tid og sted:

Torsdag 17. september 2015 kl. 19.00-(21.00) i FOA Århus.
Kursus nr. A

Tilmeldingsfrist: Mandag 7. september 2015

Marselisløbet

Det er OK at være aktivt med i et fællesskab

Deltag i Marselisløbet søndag 30. august
Ta' din FOA-kollega med til Tangkrogen til en hyggelig dag med løb eller gang. FOA Århus sørger for hygge og forplejning sammen med LO Århus og FTF i et fælles telt. Efter løbet er der pølser samt øl/vand i LO/FTF teltet.

Tilmelding og gebyr:

Du skal selv sørge for tilmelding til løbet.
Du kan få 75 kr. af gebyret refunderet ved henvendelse til FOA Århus mod forevisning af kvittering.

T-shirt:

FOA-medlemmer, der deltager i Marselisløbet kan få en lækker T-shirt med logo.

Mail til aarhusuddannelse@foa.dk – og angiv størrelse på T-shirt samt navn og cpr-nr. – senest 14. august.

T-shirten kan afhentes i teltet om søndagen inden løbet. Deltager du om lørdagen i cykelløbet kan T-shirten afhentes om lørdagen i teltet.

Spørgsmål:

Har du yderligere spørgsmål, er du velkommen til at kontakte Lotte Holbech Knudsen på tlf. 8936 6666.

Gratis adgang til koncert:

Med dit løbsnummer følger en fribillet til en valgfri FED FREDAG koncert i Tivoli Friheden. Jo før du tilmelder dig løbet – jo flere koncerter har du at vælge i mellem.

Fagforeningen på arbejdspladsen

- Overenskomst
- Arbejds miljø
- Tavshedspligt
- Sygefravær
- Etik og moral

Nogle få eksempler på emner, som FOA Århus gerne vil drøfte med dig og dine kolleger – hvis I ønsker det!

Kontakt din tillidsrepræsentant eller FOA Århus – så kan vi i fællesskab aftale emne, tid og sted. Vi laver et opslag, der orienterer om mødet.

Juletræsfest for alle medlemmer
Årets juletræsfest holdes søndag 6. december 2015 kl. 10.00-12.30 hos Århus Firma Sport, Paludan Müllers Vej 110, 8200 Århus N.
Læs mere i bladet i oktober og på hjemmesiden www.foa-aarhus.dk

Tilmelding

Denne kupon sendes til:

FOA Århus • Christian X's Vej 56-58 • 8260 Viby J.

Att.: TILMELDING

Arrangementets navn: _____

Arr.nr.: _____

Navn: _____

Cpr.nr.: _____

Tlf. privat: _____

Tlf. arbejde: _____

FOA Kor

Koret starter op igen onsdag 9. september kl. 19.00-21.30 i Sundheds- og kulturcentret, Ankersgade 21, Århus C.

Både herre- og damestemmer er meget velkomne.

Der stilles ingen krav om nodekendskab eller tidligere erfaring med korsang.

Hvis du vil vide mere om koret, er du velkommen til at kontakte korleder Lisbeth Frandsen på tlf. nr. 86 14 97 18.

NB! Ønsker du at deltage i FOA Koret, skal du tilmelde dig (også selv om du tidligere har deltaget). For tilmelding brug tilmeldingskuponen her i bladet eller gå på www.foa-aarhus.dk

Kursus nr. A 30

Tilmeldingsfristen er fredag 4. september.

Tilmelding
til FOA
nødvendig

TAG MED FOA ÅRHUS I TIVOLI FRIHEDEN

Tivoli Friheden · Skovbrynet 5 · 8000 Aarhus C · Tlf. +45 86 14 73 00

Med kuponen fra marts-bladet kan du spare penge på entre og turband til en valgfri dag.

IT kurser

Alle IT kurser afholdes hos FOA Århus, Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.

Til kurserne om aftenen serveres en sandwich og kaffe/te. Til formiddagskurserne serveres franskbrød og kaffe/te.

Tilmeldingsfristen er senest 1 uge før kursusstart.

IT-café i FOA Århus – få hjælp og vejledning

Driller din computer, tablet eller mobil?

Har du behov for hjælp til NemID eller oprettelse af mapper i Digital Postkasse?

Skal vi hjælpe dig med opsætning af din jobansøgning?

Eller har du i øvrigt behov for lidt hjælp til dit IT-udstyr, mail, programmer, netværk eller andet, så vil vi forsøge at hjælpe dig i IT-caféen i FOA Århus.

Medbring dit eget udstyr, hvis du skal have hjælp til det.

Ellers kan vi bruge FOAs bærbare computere.

Der er kaffe og te på kanden.

Åbningstider i Caféen:

Der er åbent i IT-caféen kl. 9-12 den første og sidste onsdag i måneden. IT-caféen starter op 30. september og løber frem til 2. december.

Excel for begyndere

Få styr på tallene – læg dit eget budget med Excel

Vil du gerne kunne lave dit eget budget over husholdningen, ejendommen, kørselsforbruget eller har du bare i det hele taget lyst til at få styr på tallene?

Så er dette begynderkursus i Excel noget for dig.

Med små øvelser bliver du introduceret til de grundlæggende funktioner i Excel med bl.a. formler og diagrammer, så du efter kurset vil kunne opstille regnskab, budget, lister og diagrammer.

Forudsætning for deltagelse: Grundlæggende kendskab til brug af pc'en.

Kurstype	Periode	Tidspunkt	Kursusnr.
3-dags kursus	22. sept. samt 28. & 29. sept. 2015	Kl. 8.30-11.30	A 31

Tekst- og billedbehandling – IT for let øvede

Word er et avanceret tekstbehandlingsprogram, og selv om du har en smule kendskab til Word i forvejen, så har du sikkert erfaret, at der er mange funktioner i programmet, som du ikke kender nok til.

På dette kursus lærer du at arbejde lidt mere avanceret med tekst og billeder i Word og vi kigger også på et gratis billedbehandlingsprogram, hvor du kan justere og beskære dine billeder.

Kurset indeholder bl.a. følgende:

- Opsætning og typografering af tekst og billeder i Word
  - Overfør billeder fra dit kamera eller telefon og brug dem i Word
  - Introduktion til det gratis billedbehandlingsprogram Pixlr
- Forudsætning for deltagelse: Grundlæggende kendskab til brug af pc'en.
- Vigtigt:** Medbring dine egne billeder på USB-stik, kamera eller telefon.

Kurstype	Periode	Tidspunkt	Kursusnr.
4 aftener	5. og 6. okt. samt 19. og 20. okt. 2015	Kl. 17.30-20.30	A 32

Bliv dus med din computer - IT for begyndere

På dette kursus lærer du det helt grundlæggende om brug af computer. Kurset er for dig, der er uden erfaring eller har meget lidt erfaring med brug af PC.

Kurset indeholder bl.a. følgende:

- Introduktion til det grundlæggende – lær at bruge en computer
- Hold orden på dokumenter og billeder med mapper – lær at gemme, slette, flytte og finde dine filer
- Introduktion til tekstbehandling i Word
- Introduktion til mail
- Introduktion til brug af internettet

Forudsætning for deltagelse: Ingen forudsætninger.

Kurstype	Periode	Tidspunkt	Kursusnr.
5-dags kursus	26. og 27. okt. samt 9. og 10. nov. samt 16. nov. 2015	Kl. 8.30-11.30	A 33

Lav din egen fotobog

Du kender sikkert de flotte fotobøger med billeder fra ferien, familiefesten eller brylluppet, hvor du fastholder minderne og de skønneste øjeblikke i dit liv.

På dette kursus lærer du at lave en fotobog i flot kvalitet, hvor du vælger dit eget design og indsætter billeder og tekst. Du får mulighed for at udforske mulighederne og værktøjerne, men du bestemmer selvfølgelig selv, om du vil slutte med at få fotobogen trykt (for egen regning). Du kan også vælge at arbejde videre med fotobogen, når kurset er slut.

Vigtigt: Medbring dine egne billeder. Hvad enten du har dem på kamera, mobil, CD eller USB-stik. Husk eventuelle kabler. Forudsætning for deltagelse: Grundlæggende kendskab til brug af pc'en.

Kurstype	Periode	Tidspunkt	Kursusnr.
2 aftener	2. og 3. nov. 2015	Kl. 17.30-20.30	A 34

Internet – tips og tricks

Internettet er et fantastisk arbejdsredskab og vidensbank og på dette kursus lærer du at bruge de mange muligheder. Kurset vil indeholde en masse praktiske øvelser, hvor du skal gå på nettet og f.eks. finde billige flyrejser, madopskrifter, og hvad der går i biografen næste weekend.

Kursusindhold bl.a.:

- Lær at søge effektivt på internettet – hvordan finder jeg nemmest de informationer, jeg har brug for?
- Opret startside og gem favoritsider
- Hent og gem billeder og dokumenter fra nettet
- Shoppe på nettet
- Planlæg din ferie på nettet
- Uundværlige hjemmesider
- Sikkerhed på nettet

Forudsætning for deltagelse:

Grundlæggende kendskab til brug af PC.

Kurstype	Periode	Tidspunkt	Kursusnr.
2-dags kursus	23. og 24. nov. samt 30. nov. 2015	Kl. 8.30-11.30	A 35

Lav din egen hjemmeside

På dette kursus lærer du at lave din egen hjemmeside med SimpleSite, der er et gratis dansk hjemmesideprogram. Det er nemt og hurtigt, og kræver ingen erfaring med hjemmesidedesign.

SimpleSite er meget brugervenligt, og du kan let placere tekster, billeder, video, fotoalbum og meget andet. Du skal altså hverken kunne kode eller designe for at lave en flot og brugbar hjemmeside.

Hvis du har billeder eller et logo, du gerne vil bruge på hjemmesiden, så tag dem med på kurset.

Forudsætning for deltagelse:

Grundlæggende kendskab til brug af PC.

Kurstype	Periode	Tidspunkt	Kursusnr.
3 aftener	19. og 26. nov. og 3. dec. 2015	Kl. 17.30-20.30	A 36

ARBEJDSPLADSJUBILÆER

25 års arbejdspladsjubilæum

- 1. januar 2015: Beredskabsmester *Kent Winther*, Århus Brandvæsen
- 1. januar 2015: Beredskabsassistent *Lars Madsen*, Århus Brandvæsen
- 1. januar 2015: Beredskabsassistent *Henrik Mouritsen*, Århus Brandvæsen
- 22. marts 2015: Social- og sundhedsassistent *Conni Markusen*, AUH Skejby
- 30. marts 2015: Sygehjælper *Ann S. Nielsen*, Område Vejlbj-Risskov
- 1. april 2015: Dagplejer *Mary Kristiansen*, Brabrand Dagtilbud
- 1. april 2015: Beredskabsassistent *Helge Schreiner*, Århus Brandvæsen
- 1. april 2015: Dagplejer *Jane Jensen*, Åbyhøj Dagtilbud
- 7. april 2015: Social- og sundhedsassistent *Siriyawathie Hansen*, Vikærgården
- 17. april 2015: Dagplejer *Maria Benedicte Simonsen*, Skovvangens Dagtilbud
- 17. april 2015: Dagplejer *Berit Olesen*, Harlev dagtilbud
- 30. april 2015: Dagplejer *Helle Hedegaard Petersen*, Åbyhøj Dagtilbud
- 1. maj 2015: Beredskabsassistent *Frank Thamestrup*, Århus Brandvæsen
- 27. maj 2015: Portør *Ole Tang*, AUH Risskov
- 1. juni 2015: Portør *Robert Frank Adel Jensen*, AUH, NBG
- 1. juni 2015: Dagplejer *Vinni Birte Marie Mortensen*, Lystrup Dagtilbud
- 1. juni 2015: Dagplejer *Annette Ryø Mathiesen*, Dagplejen Odder

40 års arbejdspladsjubilæum

- 1. marts 2015: Social- og sundhedsassistent *Else Terkelsen* AUH Skejby
- 1. marts 2015: Social- og sundhedsassistent *Hanne Rimmer Henriksen* AUH Midtbyen
- 1. marts 2015: Social- og sundhedsassistent *Lena Jensen* AUH Midtbyen
- 1. marts 2015: Social- og sundhedsassistent *Inge Lise Raskesen* AUH Midtbyen
- 1. marts 2015: Chefportør *Lars Peter Christensen*, AUH Midtbyen
- 14. marts 2015: Dagplejer *Bente Jul Brix*, Dagplejen Beder-Malling
- 15. marts 2015: Social- og sundhedsassistent *Lis Nymann Svendsen* AUH Midtbyen
- 26. marts 2015: Pædagogisk konsulent *Irena Kjærgaard*, Børn og Unge afdelingen
- 30. april 2015: Dagplejer *Conny Bekker Jensen*, Tilst Dagtilbud
- 2. juni 2015: Hjemmehjælper *Gerda Smith*, Område Midtbyen

Ovenstående jubilæer er kommet til afdelingens kendskab via tillidsrepræsentanter, der har henvendt sig for at få udleveret gaven fra afdelingen/sektoren til arbejdspladsjubilæaren. Dette er en opfordring til tillidsvalgte, og medlemmer på arbejdspladser uden tillidsvalgte, om at henvende sig i afdelingen/sektoren, med oplysninger om arbejdspladsjubilæer. Arbejdspladsjubilæum defineres som værende ansat ved samme arbejdsgiver i 25, 40 eller 50 år, f.eks. betragtes Århus Kommune som én arbejdsgiver, uanset at tjenestestedet har været på flere institutioner.

FOA SENIORKLUBBER

FOA Efterløns- og pensionistklub Odder

Tilmelding til Rita Pedersen på tlf. 2369 6630

Pakkespil, Spektrum

Husk pakke til ca. 30 kr.

Tid: Torsdag den 13. august kl. 14.00

Tilmelding: Senest den 10. august

Udflugt til Mønsted Kalkminer

Rundvisning med lokal guide, herefter tid på egen hånd.

Vi kan besøge kalkværksmuseet, besøge kiosken hvor man kan købe bogen "Minedrift i Midtjylland". Derefter kører vi forbi Kongenshus Hede og Naturpark og oplever den storslåede natur. Vi kører til Grønhøj Kro og Morten Korch Museet. Vi skal have en to retters middag, hvor værten vil underholde os. Derfra kører vi til Dollerup Bakker, hvor der vil blive serveret kaffe og kage. Der er afgang fra Spektrum kl. 8.15 og hjemkomst kl. 17.15 ca. I er velkomne til at tage ledsager med. Pris pr. person ca. 465 kr. ved min. 35 personer.

Tid: Torsdag den 27. august kl. 8.15

Tilmelding: Senest den 13. august.

Besøg

Vi får besøg af advokat Charlotte Jarland. Hun vil fortælle om testamenter, ægtepagter og arv. I er velkomne til at tage ægtefælle med.

Tid: Torsdag den 10. september kl. 14.00, Spektrum

Tilmelding: Senest den 7. september.

Hyggedag med sang

Tid: Torsdag den 24. september kl. 14.00, Spektrum

Tilmelding: Senest den 21. september

Reno Syd, Skanderborg

Vi mødes v. Spektrum kl. 13.15 og kører sammen.

Tid: Torsdag den 8. oktober kl. 14.00

Tilmelding: Senest den 23. september

FOA Århus Seniorsklub

Tilmelding til klubarrangementer (på grund af forplejning) skal ske senest en uge før arrangementet til Kirsten Lind på tlf. 60 16 08 07 eller på klubbens hjemmeside www.foa-aarhus-seniorklub.dk

Festugearrangement

Vi kan ikke oplyse noget om arrangementet på nuværende tidspunkt, da det ikke er fastlagt. Folkestedet arrangerer, så der sker noget hver dag i festugen.

Tid: Tirsdag den 1. september

Hyggemøde og billeder fra udflugterne

Pris: 30 kr.

Tid: Tirsdag 15. september kl. 13.30

Væksthuset

Vi besøger det nye væksthuse, hvor der vil være guide med i de grupper, vi bliver opdelt i. Efterfølgende vil der være kaffe i et tilstødende lokale.

Pris: 50 kr.

Tid: Tirsdag den 6. oktober kl. 13.30

PenSam Pensionsrådgivning

Hvis du ønsker at tale med en vejleder fra PenSam om dine pensionsforhold, kan du kontakte PenSam på

tlf. 44 39 39 39

Velkommen til alle medlemmer af FOA Århus

Alt henvendelse til:
FOA Århus
Christian X's Vej 56-58
8260 Viby J

Udgiveradresseret
maskinel magasinpost
id-nr. 42501

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J
Tlf. 89 36 66 66 - fax 46 97 32 67
E-mail: aarhus@foa.dk
www.foa-aarhus.dk

Åbningstider
(telefon og personlig henvendelse):

Mandag 10.00-16.00
Tirsdag 10.00-16.00
Onsdag 10.00-15.00*
Torsdag 10.00-18.00
Fredag 10.00-15.00

* Anden onsdag i måneden åbner A-kassen dog først kl. 12.00

AKUT telefon – som kan anvendes uden for normal åbningstid til uopsættelige henvendelser:
25 15 53 60

FOA på Samsø

Smedegade 21, 8305 Tranbjerg
Tlf. 86 59 29 60

Post sendes til FOA Århus

Åbningstid: Hold øje med opslag på www.foa.dk og hjemmesiden, da åbningstiderne ændres i forhold til ændrede færgetider.

**Kontoret
holder åbent
den
12. august**

Faggruppeklubben Social-, og Sundheds- og Hjemmehjælpere

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J
Tlf. 46 97 32 22

e-mail: lul013@foa.dk

www.socialogsundhedshjaelperklubben-aarhus.dk

Telefontiden følger afdelingens tlf.tider, se ovenfor

Plejhjemsmedlernes klub

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J

Formand Lars Jensen • Tlf. 51 57 60 02

e-mail: laje@aarhus.dk

Pædagogmedhjælpernes Fagklub

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J

Tlf. 46 97 32 99

e-mail: fagklub@pm-fagklub.dk

www.pm-fagklub.dk

Mandag, tirsdag, onsdag og fredag: 10.00-15.00

Torsdag: 10.00-18.00

Sporvejsfunktionærernes Brancheafdeling

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J

Tlf. 23 72 11 70

Træffes efter aftale

Teknisk servicelederklubben/

lederklubben Teknik- og Servicesektoren

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J

Formand Lars Fregler: tlf. 29 20 89 56

e-mail: lafr@aarhus.dk

Elevklubben på Social- og Sundhedsskolen

Lokale 233 B, Olof Palmes Allé 35

8200 Århus N • Tlf. 87 41 26 60

1. og 3. tirsdag i hver måned kl. 11.00-13.00

FOA Psykiatri Århus

Skovagervej 2, 8240 Risskov

Tlf. 78 47 10 41

jesp@psr.rm.dk

Mandag-fredag 08.00-15.00.

Klubben for Dagplejere

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J

Tlf. 46 97 32 20 / 20 89 97 89

e-mail: henn@foa.dk

www.dagplejeklubben-aarhus.dk

Træffes efter aftale

Social- og Sundhedsassistentklubben

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J

Tlf. 46 97 32 23

e-mail: ansc@foa.dk

Mandag-onsdag: 10.00-13.00

Torsdag: 13.00-16.30

Lukket 1. torsdag i hver måned pga. bestyrelsesmøde

Klubformand Annie Schacht, tlf. 46 97 32 23

e-mail: ansc@foa.dk

Sygehjælpernes Brancheklub

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J

Tlf. 46 97 32 26

e-mail: vihj@foa.dk

Klubben MA-REN

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J

Formand: Birthe Lahn, tlf. 20 15 58 91,

e-mail: bi@privat.dk

Næstformand: Hanne Rasmussen, tlf. 51 78 48 94,

e-mail: hannepalle@stofanet.dk

FOA Århus Seniorklub

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J

Formand: Kirsten Lind, tlf. 60 16 08 07

www.foa.aarhus.seniorklub.dk

e-mail: kirsten.lind@outlook.dk

FOA efterløns- og pensionistklub, Odder

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J

Formand: Rita Pedersen, tlf. 23 69 66 30

e-mail: rita.ove.pedersen@gmail.com

FOA
FAGOGARBEJDE

ÅRHUS AFDELING
Christian X's Vej 56-58
8260 Viby J